

Największa wartość funkcji w przedziale

Na tej prezentacji omówimy zadania 2.104, 2.105 i 2.106. Rozwiążemy przykłady (b) i (d) z każdego z tych zadań.

Na tej prezentacji omówimy zadania 2.104, 2.105 i 2.106. Rozwińmy przykłady (b) i (d) z każdego z tych zadań. Proszę samodzielnie rozwiązać przykłady (a) i (c).

Na tej prezentacji omówimy zadania 2.104, 2.105 i 2.106. Rozwiążemy przykłady (b) i (d) z każdego z tych zadań. Proszę samodzielnie rozwiązać przykłady (a) i (c). Będzie wejściówka z tego typu przykładów.

Na tej prezentacji omówimy zadania 2.104, 2.105 i 2.106. Rozwiążemy przykłady (b) i (d) z każdego z tych zadań. Proszę samodzielnie rozwiązać przykłady (a) i (c). Będzie wejściówka z tego typu przykładów.

Na lekcji dokończymy zadania z poprzedniego działu (102 i 103) i przejdziemy od razu do badania przebiegu zmienności funkcji.

2.104 b

Dana jest funkcja $f(x) = 3x^4 - 8x^3 + 6x^2 - 5$ oraz przedział $\langle -1, 2 \rangle$

2.104 b

Dana jest funkcja $f(x) = 3x^4 - 8x^3 + 6x^2 - 5$ oraz przedział $\langle -1, 2 \rangle$

Chcemy znaleźć największą i najmniejszą wartość tej funkcji w zadanym przedziale.

2.104 b

Dana jest funkcja $f(x) = 3x^4 - 8x^3 + 6x^2 - 5$ oraz przedział $\langle -1, 2 \rangle$

Chcemy znaleźć największą i najmniejszą wartość tej funkcji w zadanym przedziale. Znajdziemy ekstrema lokalne. W tym celu szukamy punktów krytycznych, czyli punktów, w których pochodna jest 0 lub jest niezdefiniowana. W naszym przykładzie funkcja jest wielomianem, czyli będzie miała pochodną w każdym punkcie.

2.104 b

Obliczamy pochodną:

$$f'(x) = 12x^3 - 24x^2 + 12x$$

i rozwiązujemy $f'(x) = 0$:

$$12x^3 - 24x^2 + 12x = 0$$

$$12x(x - 1)^2 = 0$$

2.104 b

Obliczamy pochodną:

$$f'(x) = 12x^3 - 24x^2 + 12x$$

i rozwiązujemy $f'(x) = 0$:

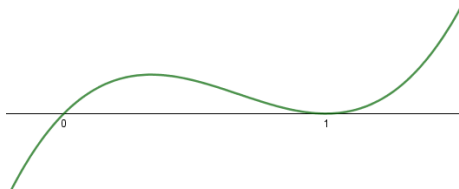
$$12x^3 - 24x^2 + 12x = 0$$

$$12x(x - 1)^2 = 0$$

Czyli mamy dwa punkty krytyczne: dla $x = 0$ oraz dla $x = 1$.

2.104 b

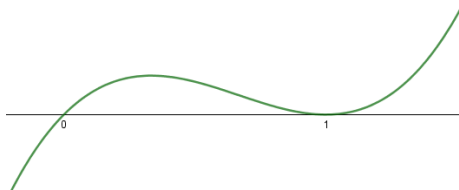
Szkicujemy wykres pochodnej:

i odczytujemy z niego, że dla $x = 0$ mamy lokalne minimum, natomiast w $x = 1$ nie ma ekstremum.

2.104 b

Szkicujemy wykres pochodnej:

i odczytujemy z niego, że dla $x = 0$ mamy lokalne minimum, natomiast w $x = 1$ nie ma ekstremum.

Tutaj krótkie powtórzenie: w $x = 0$ jest minimum, gdyż na lewo od 0 pochodna jest ujemna, czyli funkcja maleje, a na prawo od 0 pochodna jest dodatnia, czyli funkcja rośnie. Skoro funkcja najpierw malała, a później zaczęła rosnąć, to musieliśmy mieć lokalne minimum.

2.104 b

Obliczamy $f(0)$, a także wartości na krańcach przedziału, czyli $f(-1)$ oraz $f(2)$.

2.104 b

Obliczamy $f(0)$, a także wartości na krańcach przedziału, czyli $f(-1)$ oraz $f(2)$.

Mamy:

$$f(0) = -5$$

$$f(-1) = 12$$

$$f(2) = 3$$

2.104 b

Obliczamy $f(0)$, a także wartości na krańcach przedziału, czyli $f(-1)$ oraz $f(2)$.

Mamy:

$$f(0) = -5$$

$$f(-1) = 12$$

$$f(2) = 3$$

Czyli najmniejsza wartość funkcji w danym przedziale to -5 , zaś największa to 12 .

2.104 d

Teraz mamy funkcję $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 1$ oraz przedział $\langle -1, 3 \rangle$.

2.104 d

Teraz mamy funkcję $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 1$ oraz przedział $\langle -1, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

2.104 d

Teraz mamy funkcję $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 1$ oraz przedział $\langle -1, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^4 - 4x^3 + 4x^2$$

2.104 d

Teraz mamy funkcję $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 1$ oraz przedział $\langle -1, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^4 - 4x^3 + 4x^2$$

Rozwiązujemy równanie:

$$x^4 - 4x^3 + 4x^2 = 0$$

$$x^2(x - 2)^2 = 0$$

2.104 d

Teraz mamy funkcję $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 1$ oraz przedział $\langle -1, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^4 - 4x^3 + 4x^2$$

Rozwiązujemy równanie:

$$x^4 - 4x^3 + 4x^2 = 0$$

$$x^2(x - 2)^2 = 0$$

Otrzymujemy dwa rozwiązania $x = 0$ lub $x = 2$.

2.104 d

Teraz mamy funkcję $f(x) = \frac{1}{5}x^5 - x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 1$ oraz przedział $\langle -1, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^4 - 4x^3 + 4x^2$$

Rozwiązujemy równanie:

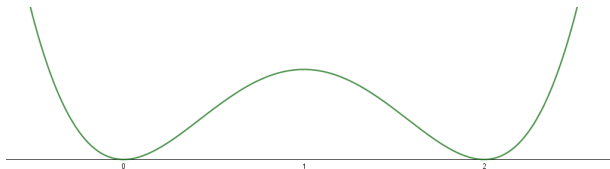
$$x^4 - 4x^3 + 4x^2 = 0$$

$$x^2(x - 2)^2 = 0$$

Otrzymujemy dwa rozwiązania $x = 0$ lub $x = 2$. Mamy dwa punkty krytyczne.

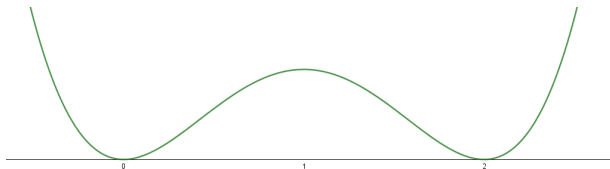
2.104 d

Szkicujemy wykres pochodnej:

i odczytujemy z niego, że funkcja nie ma ekstremów.

Szkicujemy wykres pochodnej:

i odczytujemy z niego, że funkcja nie ma ekstremów. Pochodna jest zawsze nieujemna, a więc funkcja będzie zawsze niemalejąca.

2.104 d

Nie ma ekstremów, więc obliczamy jedynie wartości na krańcach przedziału

2.104 d

Nie ma ekstremów, więc obliczamy jedynie wartości na krańcach przedziału
Mamy:

$$f(-1) = -3\frac{8}{15}$$

$$f(3) = 2\frac{3}{5}$$

2.104 d

Nie ma ekstremów, więc obliczamy jedynie wartości na krańcach przedziału
Mamy:

$$f(-1) = -3\frac{8}{15}$$

$$f(3) = 2\frac{3}{5}$$

Czyli najmniejsza wartość funkcji w danym przedziale to $-3\frac{8}{15}$, zaś największa to $2\frac{3}{5}$.

2.105 b

$f(x) = \frac{1-x^2}{x-3}$ oraz przedział $\langle -5, 3 \rangle$.

2.105 b

$f(x) = \frac{1-x^2}{x-3}$ oraz przedział $\langle -5, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

2.105 b

$f(x) = \frac{1-x^2}{x-3}$ oraz przedział $\langle -5, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji. Pojawiła się pewna komplikacja w postaci przedziału otwartego. Zaraz zobaczymy, jak sobie z tym radzić.

2.105 b

$f(x) = \frac{1-x^2}{x-3}$ oraz przedział $\langle -5, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji. Pojawiła się pewna komplikacja w postaci przedziału otwartego. Zaraz zobaczymy, jak sobie z tym radzić. Zaczynamy standardowo:

2.105 b

$f(x) = \frac{1-x^2}{x-3}$ oraz przedział $\langle -5, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji. Pojawiła się pewna komplikacja w postaci przedziału otwartego. Zaraz zobaczymy, jak sobie z tym radzić. Zaczynamy standardowo:

$$f'(x) = \frac{-2x(x-3) - (1-x^2)}{(x-3)^2} = \frac{-x^2 + 6x - 1}{(x-3)^2}$$

Teraz rozwiązujemy równanie:

$$\frac{-x^2 + 6x - 1}{(x-3)^2} = 0$$

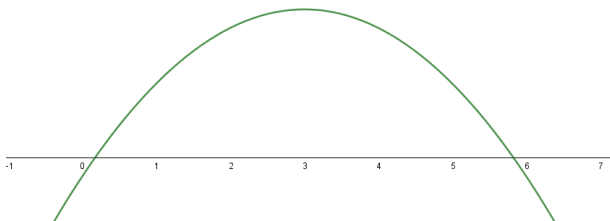
$$-x^2 + 6x - 1 = 0$$

$$x^2 - 6x + 1 = 0$$

Otrzymujemy rozwiązania $x = 3 \pm 2\sqrt{2}$

2.105 b

Mianownik pochodnej jest nieujemny, więc szkicujemy licznik:

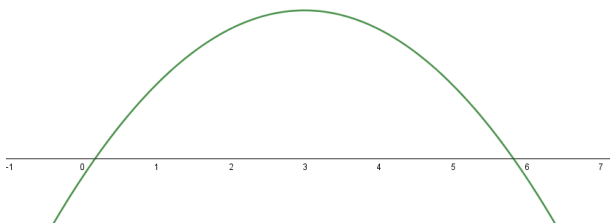

i odczytujemy z niego, że funkcja ma minimum lokalne dla $x = 3 - 2\sqrt{2}$ oraz maksimum lokalne dla $x = 3 + 2\sqrt{2}$.

2.105 b

Mianownik pochodnej jest nieujemny, więc szkicujemy licznik:

i odczytujemy z niego, że funkcja ma minimum lokalne dla $x = 3 - 2\sqrt{2}$ oraz maksimum lokalne dla $x = 3 + 2\sqrt{2}$. Nas interesuje tylko to pierwsze, gdyż rozważany przedział to $\langle -5, 3 \rangle$, a $3 + 2\sqrt{2} \notin \langle -5, 3 \rangle$

2.105 b

Obliczymy teraz wartość funkcji w dla $x = 3 - 2\sqrt{2}$ oraz, co się dzieje na krańcach przedziałów. Z -5 nie ma problemu, po prostu obliczymy wartość funkcji. Ponieważ jednak przedział jest otwarty z prawej strony, to nie będziemy liczyć $f(3)$, tylko $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x)$.

2.105 b

Obliczymy teraz wartość funkcji w dla $x = 3 - 2\sqrt{2}$ oraz, co się dzieje na krańcach przedziałów. Z -5 nie ma problemu, po prostu obliczymy wartość funkcji. Ponieważ jednak przedział jest otwarty z prawej strony, to nie będziemy liczyć $f(3)$, tylko $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x)$.

Mamy:

$$f(3 - 2\sqrt{2}) = 4\sqrt{2} - 6$$

$$f(-5) = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{1 - x^2}{x - 3} = \left[\frac{-8}{0^-} \right] = \infty$$

2.105 b

Obliczymy teraz wartość funkcji w dla $x = 3 - 2\sqrt{2}$ oraz, co się dzieje na krańcach przedziałów. Z -5 nie ma problemu, po prostu obliczymy wartość funkcji. Ponieważ jednak przedział jest otwarty z prawej strony, to nie będziemy liczyć $f(3)$, tylko $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x)$.

Mamy:

$$f(3 - 2\sqrt{2}) = 4\sqrt{2} - 6$$

$$f(-5) = 3$$

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{1 - x^2}{x - 3} = \left[\frac{-8}{0^-} \right] = \infty$$

Czyli najmniejsza wartość funkcji w danym przedziale to $4\sqrt{2} - 6$, zaś największa nie istnieje (funkcja dąży do ∞).

2.105 d

$f(x) = \frac{1}{x^2-4}$ oraz przedział $\langle 1, 2 \rangle \cup (2, 3 \rangle$.

2.105 d

$f(x) = \frac{1}{x^2-4}$ oraz przedział $\langle 1, 2 \rangle \cup \langle 2, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

2.105 d

$f(x) = \frac{1}{x^2-4}$ oraz przedział $\langle 1, 2 \rangle \cup (2, 3 \rangle$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = \frac{0 - 2x}{(x^2 - 4)^2} = \frac{-2x}{(x^2 - 4)^2}$$

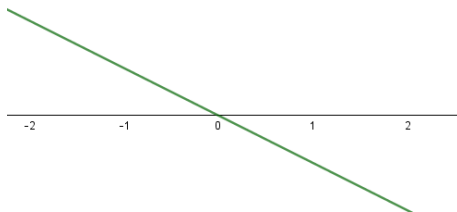
Rozwiązujemy:

$$\begin{aligned}\frac{-2x}{(x^2 - 4)^2} &= 0 \\ -2x &= 0\end{aligned}$$

Otrzymujemy rozwiązanie $x = 0$.

2.105 d

Mianownik pochodnej jest nieujemny, więc szkicujemy licznik:

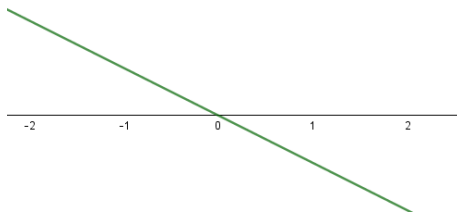

Dla $x = 0$ mamy maksimum, ale $0 \notin \langle 1, 2 \rangle \cup (2, 3)$.

2.105 d

Mianownik pochodnej jest nieujemny, więc szkicujemy licznik:

Dla $x = 0$ mamy maksimum, ale $0 \notin \langle 1, 2 \rangle \cup (2, 3)$. W danym przedziale nie ma ekstremów.

2.105 d

Musimy policzyć co się dzieje na krańcach przedziałów:

2.105 d

Musimy policzyć co się dzieje na krańcach przedziałów:

Mamy:

$$f(1) = -\frac{1}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} = \infty$$

$$f(3) = \frac{1}{5}$$

2.105 d

Musimy policzyć co się dzieje na krańcach przedziałów:

Mamy:

$$f(1) = -\frac{1}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} = \infty$$

$$f(3) = \frac{1}{5}$$

Funkcja nie ma ani najmniejszej ani największej wartości.

2.106 b

$f(x) = \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^2 - 6x + 4\frac{2}{3}$ oraz przedział $(-3, 2)$.

2.106 b

$f(x) = \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^2 - 6x + 4\frac{2}{3}$ oraz przedział $(-3, 2)$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

2.106 b

$f(x) = \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^2 - 6x + 4\frac{2}{3}$ oraz przedział $(-3, 2)$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^2 - x - 6$$

Rozwiązujemy równanie:

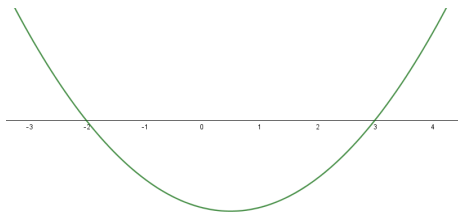
$$x^2 - x - 6 = 0$$

$$(x - 3)(x + 2) = 0$$

Otrzymujemy rozwiązania $x = 3$ oraz $x = -2$.

2.106 b

Szkicujemy wykres pochodnej:

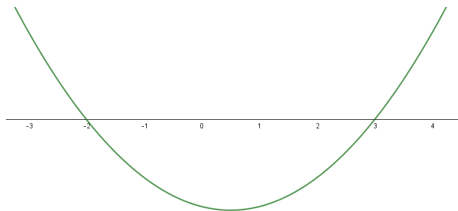

Dla $x = -2$ mamy maksimum, a dla $x = 3$ minimum.

2.106 b

Szkicujemy wykres pochodnej:

Dla $x = -2$ mamy maksimum, a dla $x = 3$ minimum. W zadanym przedziale mieści się tylko ten pierwszy argument.

2.106 b

Obliczamy wartość dla $x = -2$ oraz to, co się dzieje na krańcach przedziału:

2.106 b

Obliczamy wartość dla $x = -2$ oraz to, co się dzieje na krańcach przedziału:

Mamy:

$$f(-2) = 12$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} = 9\frac{1}{6}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = -6\frac{2}{3}$$

2.106 b

Obliczamy wartość dla $x = -2$ oraz to, co się dzieje na krańcach przedziału:

Mamy:

$$f(-2) = 12$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} = 9\frac{1}{6}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = -6\frac{2}{3}$$

Funkcja ma największą wartość równą 12, ale nie ma najmniejszej wartości.

2.106 b

Obliczamy wartość dla $x = -2$ oraz to, co się dzieje na krańcach przedziału:

Mamy:

$$f(-2) = 12$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} = 9\frac{1}{6}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = -6\frac{2}{3}$$

Funkcja ma największą wartość równą 12, ale nie ma najmniejszej wartości. Funkcja dąży do $-6\frac{2}{3}$, ale nie przyjmuje tej wartości.

2.106 b

Obliczamy wartość dla $x = -2$ oraz to, co się dzieje na krańcach przedziału:

Mamy:

$$f(-2) = 12$$

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} = 9\frac{1}{6}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = -6\frac{2}{3}$$

Funkcja ma największą wartość równą 12, ale nie ma najmniejszej wartości. Funkcja dąży do $-6\frac{2}{3}$, ale nie przyjmuje tej wartości.

W związku z tym zbiorem wartości będzie $(-6\frac{2}{3}, 12]$

2.106 d

$f(x) = \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{2}x^2 + 3x + 6$ oraz przedział $(-2, 2)$.

2.106 d

$f(x) = \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{2}x^2 + 3x + 6$ oraz przedział $(-2, 2)$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

2.106 d

$f(x) = \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{2}x^2 + 3x + 6$ oraz przedział $(-2, 2)$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^3 + x^2 - 5x + 3$$

Rozwiązujemy równanie:

$$x^3 + x^2 - 5x + 3 = 0$$

Jedno rozwiązanie to $x = 1$. Dzielimy wielomian i otrzymujemy:

2.106 d

$f(x) = \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{5}{2}x^2 + 3x + 6$ oraz przedział $(-2, 2)$.

Szukamy ekstremów tej funkcji.

$$f'(x) = x^3 + x^2 - 5x + 3$$

Rozwiązujemy równanie:

$$x^3 + x^2 - 5x + 3 = 0$$

Jedno rozwiązanie to $x = 1$. Dzielimy wielomian i otrzymujemy:

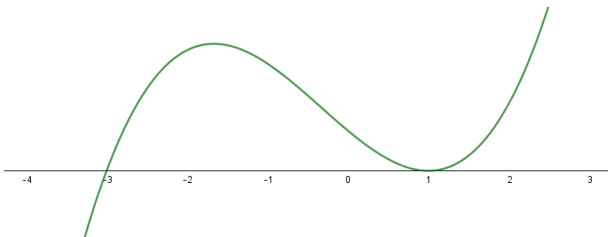
$$(x - 1)(x^2 - 2x - 3) = 0$$

$$(x - 1)^2(x + 3) = 0$$

Czyli mamy rozwiązania $x = 1$ oraz $x = -3$.

2.106 d

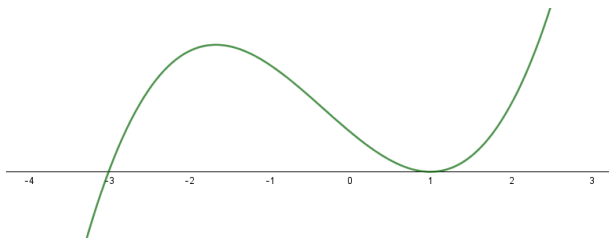
Szkicujemy wykres pochodnej:

Dla $x = -3$ mamy minimum, w $x = 1$ nie ma ekstremum.

2.106 d

Szkicujemy wykres pochodnej:

Dla $x = -3$ mamy minimum, w $x = 1$ nie ma ekstremum. W związku z tym w danym przedziale nie ma ekstremów.

2.106 d

Analizujemy sytuację na krańcach przedziału

2.106 d

Analizujemy sytuację na krańcach przedziału
Mamy:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} = -8\frac{2}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = 8\frac{2}{3}$$

2.106 d

Analizujemy sytuację na krańcach przedziału

Mamy:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} = -8\frac{2}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} = 8\frac{2}{3}$$

Funkcja nie ma ani najmniejszej ani największej wartości w zadanym przedziale.

2.106 d

Analizujemy sytuację na krańcach przedziału

Mamy:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} = -8\frac{2}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow -2^-} = 8\frac{2}{3}$$

Funkcja nie ma ani najmniejszej ani największej wartości w zadanym przedziale.

Zbiorem wartości jest przedział otwarty $(-8\frac{2}{3}, 8\frac{2}{3})$

W poniedziałek będzie z tego wejściówka.